

دولت فعلاً بنایی برای اصلاح قیمت انرژی ندارد؛ ۴۷٪ مردم به دلیل ناترازی‌های بودجه، در مضیقه هستند

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: به دلیل ناترازی‌های بودجه، مردم در مضیقه هستند، هدف ما در سال ۱۴۰۳ کاهش تورم در جهتی خواهد بود که با زندگی و معیشت مناسب داشته باشند و با معافیت مالیاتی و کالابریک و موضوعات دیگر اقشار کم‌درآمد جامعه را کمک خواهیم کرد.

به گزارش سایت خبری پرسون، برنامه گفتگوی ویژه خبری شبکه خبر سیما با حضور آقای دکتر حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس کمیسیون تلفیق بودجه مجلس شورای اسلامی و آقای دکتر داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۳ در مجلس پرداخت.

مشروح گفتگو به این شرح است:

سؤال: آقای دکتر حاجی‌بابایی، اصلی‌ترین دلایل مجلسی‌ها برای رد کلیات لایحه بودجه سال آینده کل کشور چیست؟
حاجی‌بابایی: نمایندگان اولاً یک نگاه کاملاً اصلاحی نسبت به بودجه و برنامه دارند معمولاً و علاقمند هستند که مشکلات مردم را که در حوزه انتخابیه می‌بینند، عیناً در بودجه آثار آن را ببینند و منتقل کنند و بودجه‌ای را در مجلس مصوب کنند که پیام‌اش پیام مثبتی برای مردم باشد. دولت هم حتماً در چارچوب آن اهداف و وظایفی که دنبال می‌کند و منابع و امکاناتی که دارد سعی می‌کند بودجه را به مجلس ارائه کند. ما هم در کمیسیون تلفیق یک بحث‌های چالشی جدی را داشته ایم که دوستان در طول چند هفته گذشته مسائل را مطرح و بیان کردند. اگر بگوییم مهمترین مشکلاتی که در بودجه نمایندگان مطرح کردند، چه بود، چون می‌دانید که سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری را برنامه، یک سیاست‌های با بیست و شش مؤلفه بیان شد و مجلس هم برنامه هفتم را ماه‌ها کار کرد و الان هم در مجمع تشخیص مصلحت نظام و در شورای نگهبان درحال بحث است. در دو ناحیه کار جدی انجام پذیرفت در برنامه، یکی بحث منابع بود، یعنی یک اصلاحی ساختار بودجه‌ای باید حتماً شکل بگیرد، این اصلاح ساختار یکی‌اش در منابع است که ما باید هم منابع را افزایش بدهیم و هم منابع را پایدار کنیم. منابع هم کاملاً مشخص است، یا نفت است، یا مالیات است، یا سایر است. در ناحیه نفت دولت یک اقدام واقع بینانه‌ای انجام داد و آن این بود که میزان برداشت از نفت را کاهش داد نسبت به مصوب سال ۱۴۰۲، آن هم دلیل‌اش این بود که در سال ۱۴۰۲ آن منابعی که پیش بینی شده است تحقق پیدا نمی‌کند، پس باید کاهش پیدا می‌کرد. در این ناحیه خیلی مشکل خاصی وجود نداشت، اما در ناحیه مالیات‌ها، نمایندگان یک مقدار ابهام داشتند که بالاخره این افزایش قابل توجه کالا با نوع نگاه متفاوت، میانگین بگیریم ۵۰ درصد، ممکن است برای مردم مشکلاتی را ایجاد کند و بر تولید اثر بگذارد، بر معیشت مردم اثر بگذارد. از طرفی هم دولت برای منابعی که پیش بینی کرده است، گزارش‌هایی را داد که خود آقای دکتر مطرح خواهند کرد که بالاخره این چرا افزایش پیدا کرده است و دلیل آن چه است، آیا می‌خواهد فشار بر تولید بیاید، بر مردم بیاید، که حتماً پاسخ را آقای دکتر خواهند داشت. یک نکته دیگری هم در منابع مهم است در قسمت آن به این دولت، شاید کمتر آن برمی‌گردد یک قسمت باید برگردد و آن این است که ما افزایش تقریباً ۳۶ درصدی در فروش اوراق داریم و این هم یک منابع ناپایدار محسوب می‌شود برای بودجه، از سال ۱۳۹۲ تا الان هزار و ۶۳ همت اوراق فروخته شده است، این اوراقی که فروخته شده است، به هر حال یک مشکل اساسی را برای کشور ایجاد می‌کند و شما می‌دانید که بالاخره فلسفه اوراق این است که وقتی اوراق از طرف دولت ارائه می‌شود، مردم خریداری کنند و نقدینگی از دست مردم جمع شود و تورم کاهش پیدا کند، اما گزارشی که ما در دست مان داریم، ممکن است که قسمت عمده آن مربوط به این دولت نیست، اما آن چیزی که در ۱۴۰۳ اتفاق می‌افتد، نهادهای مالی و سرمایه‌ای، بانک ملی، بانک ملت، بانک قرض الحسنه مهر ایران، بانک تجارت، بانک رفاه، همه‌اش بانک است یا مؤسسات هستند. این یعنی چه، چه اتفاقی می‌افتد، اتفاق این است که وقتی شما اوراق را بانک ملی یا بانک ... از شما خریداری کرد، به جای اینکه از دست مردم نقدینگی جمع‌آوری بشود، بدهی پیدا می‌کند می‌رود بانک مرکزی، بانک مرکزی باید آن را جبران کند، بانک مرکزی هم که از آسمان پول نمی‌آورد، بالاخره باید یک کاری کند، این می‌شود تورم که من خیلی خلاصه گفتم. دولت یک قسمت آن را مکلف شده است، دست خودش هم نیست، یعنی ۲۵۴ همت باید اوراق بفروشد، ۲۲۵ تایی آن برای بدهی قبل است یعنی اصل و سود است.

سؤال: آقای دکتر منظور، اولین مورد اینکه ایراداتی که گرفته شده است چقدر موافق هستید و نکته‌ای که اشاره کردند نسبت به افزایش مالیات‌ها؟
منظور: فرمایش آقای دکتر حاجی‌بابایی را در دو قسمت سعی می‌کنم پاسخ بدهم. بخش اول اینکه آیا ما در لایحه بودجه، برنامه هفتم را دیدیم یا خیر، این یکی از مواردی بود که هم نمایندگان امروز تأکید داشتند و هم در فرمایشات آقای دکتر حاجی‌بابایی بود. عنایت کنید در اینجا دو تا مسئله وجود دارد، یک اینکه هنوز برنامه هفتم ابلاغ نشده است، ما برنامه مصوب نداریم، آنچه که هست، مصوبات مجلس است. بخشی از آنچه که مجلس تصویب کرده است، این‌ها ایراد اصل ۷۵ قانون اساسی دارد و شورای نگهبان الان این‌ها را دارد بررسی می‌کند. ما به شورای نگهبان نامه نوشتیم، ۴۸ مورد مواردی است که مجلس مصوباتی داده است که این‌ها بار مالی دارد و بار مالی‌اش را هم مجلس در مصوبات خودش ندیده است، پس بنابراین قابل اجرا نیست. این ۴۸ مورد میزان بار مالی که تحمیل می‌کنند، ۱۱ هزار و ۴۴۰ هزار میلیارد تومان است، یعنی سالانه بالغ بر ۲ هزار و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان، معادل یک بودجه جدید. سؤال این است که نمایندگان محترم که این را تصویب می‌کنند، بالاخره اگر دولت می‌خواهد اجرا کند، از ابتدای سال آینده چه اتفاق جدیدی می‌خواهد بیفتد که بودجه ما باید دو برابر شود، پس این احکام قابل اجرا نیست. ما این‌ها را به شورای نگهبان گفته ایم، شورای نگهبان هم دارد بررسی می‌کند و تدبیر مقام معظم رهبری هم همین است که در رسیدگی به برنامه و همه لوایح باید اصل ۷۵ رعایت شود. پس بنابراین اینکه برخی از نمایندگان می‌گویند برنامه اجرا نشده است، عرض ما این است که اصلاً برنامه‌ای وجود ندارد، کدام برنامه، آن قسمت‌هایی که مسجل است و مورد اختلاف نیست، ما آن‌ها را آورده ایم، ضمن اینکه نکته دوم را عرض کنم، امسال برنامه دو قسمتی است، خود آقایان تصویب کردند، فرمودند که در ۱۸۲ شما اول درآمدها را بیاورید و احکام را بیاورید، در وهله دوم هزینه‌ها را بیاورید. ما الان اصلاً متعرض هزینه‌ها نشده ایم، اینکه بعضی‌ها می‌گویند کسری بودجه وجود دارد، وقتی که ما هزینه‌ای تعریف نکرده ایم، کسری از کجا است، کسری یعنی تفاوت درآمد و هزینه، ما هنوز هزینه‌ای پیشنهاد نکرده ایم. یک هزینه‌های ادعایی وجود دارد که مجلس محترم می‌گوید ما حتماً باید این‌ها را پرداخت کنیم و ما مخالف هستیم،

چون این‌ها برخلاف اصل ۷۵ شورای نگهبان هم قطعاً در مورد این‌ها اعلام نظر خواهد کرد. پس بنابراین ما در این مرحله همانطور که خود آقایان خواستند، آمده ایم درآمدها را پیش بینی کرده ایم و نسبت به درآمدها هم همانطوری که در خود گزارش کمیسیون برنامه و بودجه امروز در مجلس قرائت شد، اشاره کردند، یکی از امتیازات این برنامه عبارت است از دقت در پیش بینی درآمدها. اگر اجازه بفرمایید متنی که خود دوستان بعنوان امتیازات برنامه نقاط قوت فرمودند، عرض می‌کنم، فرمودند برآورد دقیق‌تر ارقام منابع عمومی نسبت به بودجه سنوات گذشته یکی از نکات مثبت و مهم در لایحه برآورد دقیق‌تر ارقام است و فرمودند درج ارقام واقع بینانه برای واگذاری اموال غیرمنقول، همچنین واگذاری شرکت‌های دولتی نسبت به گذشته و همچنین خود آقایان در نقاط قوت لایحه گفته اند، کاهش قابل توجه کسری تراز عملیاتی. تراز عملیاتی یعنی تفاوت بین درآمدها و هزینه‌های جاری، ما الان در لایحه داده ایم، گفته ایم تراز عملیاتی قرار است از عدد ۴۵۰ همت امسال در سال بعد برسد به ۳۰۰ همت، این کمترین تراز عملیاتی در ده سال گذشته بودجه نویسی کشور است به اذعان همه کارشناسان. ما بودجه‌ای را داده ایم امسال، کم حجم، دقیق، کارشناسانه، با احکام حداقلی، احکام ناظر به بودجه، احکام غیربودجه‌ای به هیچ وجه وجود ندارد، یک لایحه کاملاً منقح و خود دوستان تعبیر کرده اند، رعایت آئین نامه مجلس شده است، کاهش تراز عملیاتی شده است، دقت برآوردها بالا رفته است، پیش بینی منابع برای رشد اشتغال و تولید، رشد اقتصادی انجام شده است، پیش بینی منابع برای تکمیل طرح‌های عمرانی جدید انجام شده است، پیش بینی سازوکار تهاتر اموال دیده شده است، این‌ها همه امتیازاتی است که خود آقایان اذعان کرده اند. نکته دوم در مورد درآمدها است، درآمدها عرض کردم که ما کاملاً واقعی دیده ایم، یک وقت است که ما می‌آییم درآمد سال آینده را که در بودجه آورده ایم مقایسه می‌کنیم با مصوب امسال یا مصوب سال‌های پیش، نه ما باید مقایسه کنیم با عملکرد. امسال اصلاً بودجه ما یک بودجه به شدت ناترازی است به جهت اینکه برخی از ارقام درآمدی این‌ها یا در لایحه، یا در مجلس، این‌ها بیش برآوردی شده است.

سؤال: الان دو مبحث مالیات و آن فروش اوراق را به ما بگویید که الان افزایش مالیات به معنای افزایش مالیات از جیب مردم و فشار به بخش تولید است یا خیر؟

منظور: فروش اوراق را شما نگاه کنید سال ۱۴۰۰، ۲۷۴ همت اوراق فروش رفته است، سال ۱۳۹۹، ۲۰۷ همت، سال ۱۴۰۱، ۲۶۸ همت، امسال ۱۸۷ همت، ما در سال آینده گفته ایم ۲۵۴ همت، یعنی فروش اوراق ما در سال آینده از سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ کمتر است، من تعجب می‌کنم که مجلس روی این ایراد گرفته است. اتفاقاً این اوراقی هم که ما پیش بینی کرده ایم، عیناً برای استمهال اوراق سال‌های قبل است، یعنی ما از این ۲۵۴ همت خود مرکز پژوهش‌ها گزارش داده است، دولت هیچ درآمدی برای سال آینده برای خودش ندیده است، ما فقط اوراقی را که سال‌های قبل آقایان تصویب کردند و ما امسال باید بازپرداخت کنیم، داریم آن‌ها را با اوراق جدید استمهال می‌کنیم. در مورد مالیات‌ها آنچه که ما دیدیم، کاملاً درآمدهای مالیاتی واقعی است، رشد درآمدهای مالیاتی سال‌های قبل را ببینید، از سال ۱۳۹۹ یا ۱۸۹ همت شروع کرده ایم، سال ۱۴۰۰ شده است ۳۰۱ همت، سال ۱۴۰۱، ۴۷۲ همت، امسال ۷۴۸ همت، یعنی در تمام این سال‌ها ۵۰ درصد مالیات رشد کرده است و ظرفیت مالیاتی کشور، ظرفیت بالایی است، البته، چون رشد اقتصادی اتفاق می‌افتد، چون قیمت‌ها بالا می‌رود، درآمدهای مالیاتی متناسب با قیمت‌ها رشد می‌کند.

سؤال: این افزایش مالیاتی به معنای رشد مالیاتی از جیب مردم است، یعنی فشار به مردم و فشار به بخش تولید است از نگاه مجلسی‌ها و پاسخ دولت؟

منظور: خیر، ببینید ما الان برای حقوق بگیران آمده ایم آستانه معافیت مالیاتی را گذاشته ایم ۱۲ میلیون تومان در ماه، گفته ایم برای مشاغل آستانه معافیت را دو برابر کرده ایم نسبت به امسال بوده است درآمد خالص معاف از مالیات، ۴۵ میلیون تومان، ما این را برای سال بعد ۷۵ میلیون تومان دیده ایم.

سؤال: پس چطور محقق می‌شود این افزایش؟

منظور: این افزایش از کجا حاصل می‌شود، این افزایش از مقابله با فرارهای مالیاتی، شناسایی مؤدیان جدید، داده‌های اطلاعاتی جدیدی که سازمان مالیاتی دارد دریافت می‌کند و مسئله مهمتر، وقتی که ما امسال ۳۹ درصد تورم داریم، سود شرکت‌ها متناسب با این ۳۹ درصد رشد می‌کند، پس مالیات ما هم ۳۹ درصد رشد می‌کند. وقتی که ما تورم ۳۹ درصد داریم، قیمت کالا ۳۹ درصد می‌رود بالا، مالیات ارزش افزوده ما هم به طور طبیعی ۳۹، پس فشار جدیدی نمی‌آید، چون آقایان حکم مالیاتی جدیدی برای ما تصویب نکرده اند که ما بخواهیم فشار مالیاتی جدید به کسی وارد کنیم، نه نرخ‌ها تغییر کرده است، نه پایه مالیاتی تغییر کرده است و من به مردم اطمینان می‌دهم، در سال آینده هیچگونه فشار مالیاتی جدیدی به کسی وارد نمی‌شود، البته دولت به سراغ دانه درشت‌ها می‌رود و ما مالیات حقّه مردم از باب عدالت اجتماعی، از درشت‌ها می‌گیریم برای کوچک‌ها معافیت می‌دهیم.

سؤال: آقای دکتر حاجی‌بابایی، یک بحث مطرحی که نمایندگان داشتند بحث متناسب سازی حقوق بازنشستگان بود. یک توافقات و رایزنی‌هایی بین دولت و مجلس راجع به این موضوع انجام شد، ضمن اینکه جزئیات را به ما بگویید، چرا در نهایت نمایندگان باز هم مطرح کردند و مخالف بودند؟ حاجی‌بابایی: قبل از آن دو نکته را عرض کنم، خیلی از نکاتی که آقای دکتر فرمودند نکات مثبتی است در بودجه که من به آن‌ها اشاره نمی‌کنم، دقت بیشتر شده است نسبت به سال‌های قبل، شفافیت بیشتر شده است، این‌ها واقعاً نکاتی است که در بودجه وجود دارد. اما چون نکته‌ای را فرمودند آقای دکتر در رابطه با برنامه، من می‌خواستم برنامه را بعداً مطرح کنم، فرمودند که ۱۱ هزار میلیارد تومان پیش بینی است که دو برابر بودجه می‌شود هر سال، خوب است که بعضی از این‌ها مثال زده شود، مثلاً بگوییم مثل فلان کار، مثل این مورد، مثل آن مورد، یعنی موارد را بگوییم که ممکن است من بگویم نه اصلاً چنین چیزی وجود ندارد مثلاً. اگر بگویند خوب است که من بعضی‌ها را حاضر هستم جواب بدهم.

منظور: ما به شورای نگهبان داده ایم، مجلس هم در جریان است.

حاجی‌بابایی: مثلاً الان پنج مورد آن را بگویید.

منظور: ۴۸ مورد است که اگر لازم باشد الان مورد به مورد بحث کنیم.

حاجی‌بابایی: الان یکی از آن ۴۸ مورد، همین بحث بازنشسته‌ها است، حالا من همین را توضیح می‌دهم. بحث بازنشستگان کشوری و لشگری، سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری یکی از مؤلفه هایش عدالت در پرداخت است، یعنی ما واقعاً عدالت در پرداخت را باید حتماً دنبال کنیم، نباید شک کنیم، باید کار کنیم، البته با لحاظ همه محدودیت‌ها و مشکلاتی که دولت دارد. خب این خیلی بحث شد، یعنی حرف اساسی و کلیدی نمایندگان بود، شاید قریب به اتفاق نمایندگان بود. آقای دکتر یک مباحثی داشتند بعضی وقت‌ها هم در جامعه حرف‌های گوناگون زده شده بود، خیلی‌ها تا ۲۰۰ میلیارد تومان هم گفته بودند که این در سال هزینه دارد، حالا پخش شده بود. ما دیروز حدود ۵ ساعت با کارشناسان سازمان برنامه مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات، خود بنده، آخر جلسه هم آقای دکتر تشریف آوردند، یک جمع بندی اساسی کرده ایم که ما اگر بخواهیم اجرا کنیم آنچه را که در برنامه پیش بینی شده است، یعنی ما ۹۰ درصد آن پولی را که شاغل دریافت می‌کند، می‌گذارد جیب اش به قو معروف، بخواهیم بدهیم به بازنشستگان

کشوری و لشگری و بعد به دنبال آن هم سازمان تأمین اجتماعی کار را انجام بدهد، چقدر هزینه دارد، چون بحث بود قرار شد یک کمیته گذاشته شود و روی این کار کند. در مجموع جمع بندی ما این بود که یک چیزی حدود ۵۶ تا می‌شود، خود دولت یک ۷ تایی دارد برای آن ۲۰ درصد و ۲ درصد فاصله اش با شاغلین گذاشته بود، جمع بندی ما این بود که ۵۰ همت ما اگر بگذاریم این کار ۴۰ درصدش برای سال آینده انجام بپذیرد.

سؤال: پس توافق شد و منابع آن به نظر شما در بودجه محقق می‌شود؟
حاجی‌بابایی: بله، یک توافق ضمنی را در کمیسیون داشتیم بعد هم که آمدیم در کمیسیون تلفیق، خب نمایندگان کمیسیون تلفیق بدون شک تأیید نمی‌کردند، می‌گفتند اگر واقعاً بازنشستگان لحاظ نشود، ما حتماً به کلیات آن رأی نمی‌دهیم. با آقای دکتر صحبت کردیم، بحث شد، گفتگو شد، ایشان قوی به کمیسیون دادند که ۵۰ همت را تخصیص می‌دهند با آن مبلغی که در آنجا است و کمیسیون تلفیق به این رأی داد و با لحاظ اینکه حتماً بازنشستگان کشوری و لشگری دیده شود. یک نکته‌ای را که باید از ایشان هم تشکر کنیم در صحن مجلس هم امروز تقریباً این مطرح شد، اما خیلی از نمایندگان اعتقاد داشتند که نه این گفته ممکن است عملیاتی نشود، یک ذهنیت‌هایی بود، شاید شخص من قبول داشتم که این قبول است که ایشان فرمودند، این یک گیر اساسی ما این بود، یکی از آن ۴۸ موردی که آقای دکتر فرمودند این است.

سؤال: آقای دکتر منظور، بفرمایید.
منظور: امسال بودجه دو مرحله است اصلاً قرار نبود که در مرحله اول در مورد هزینه‌ها ورود کنیم نه در مورد بازنشستگان و نه در مورد هیچ حکم هزینه‌ای دیگری. نه در مورد یارانه نان، نه در مورد یارانه دارو، این‌ها موضوعات بخش دوم است، نمایندگان محترم هنوز ذهن شان براساس همان مدل اولی است که سال‌های قبل تنظیم می‌شده است، امسال مدل عوض شده است، الگو عوض شده است، خودشان تکلیف کرده اند، گفته اند شما در مرحله اول هزینه‌ها را نمی‌خواهد بیاورید، ما هم نیاوریدیم، حالا که نیاوریدیم، می‌فرمایند، خب بازنشسته‌ها چه شد، گندم را چه کار می‌کنید، دارو را چه کار می‌خواهید کنید، می‌گوییم اگر اینطوری بود می‌فرمودید ما کل بودجه را با هم می‌آوردیم، چرا دو مرحله‌ای کردیم. پس بنابراین ما برای همه مردم عزیزمان برنامه داریم، همانطور که در برنامه هفتم پیشنهاد کردیم برنامه‌های اصلاحی دادیم، برنامه رفاهی دادیم برای مردم، پاییند لایحه خودمان هستیم و البته آن قسمتی از برنامه که به صورت نهایی به ما ابلاغ خواهد شد. ولی می‌خواهم این را عرض کنم، اصلاً قرار نبود ما در این مرحله بیاییم بگوییم به بازنشستگان چقدر می‌خواهیم اضافه کنیم، همانگونه که بازنشسته‌های عزیز برای ما مهم هستند، فرهنگیان مهم هستند، ایثارگران مهم هستند، نظامیان مهم هستند، پرستاران اهمیت دارند، همه مردم عیال ما هستند. ما بعنوان دولت، بعنوان سازمان برنامه و بودجه توجه داریم به رفاه همه مردم و حتماً در بخش دوم لایحه که ما تقدیم خواهیم کرد، مصالح همه مردم را از جمله بازنشستگان خواهیم دید.
حاجی‌بابایی: ببینید، ما الان داریم منابع را در مجلس بررسی می‌کنیم، به همان دلیلی که خود آقای دکتر فرمود باید این فکرها را ما الان بکنیم. چون اگر ما الان منابع را مصوب کنیم، تمام شود، بعداً که مصارف آمد، می‌شود اصل ۷۵ قانون اساسی. آقای دکتر یک نامه‌ای به شورای نگهبان خواهد نوشت که ۴۸ مورد ایراد دارد بودجه و ۱۱ هزار میلیارد تومان هم اضافه کرده اند. یک واقعیتی که ما در مجلس با آن برخورد کرده ایم، من هم به جای شما بودم همین کار را می‌کردم.
منظور: بالاخره قانون اساسی داریم دیگر، ما که ابتکار نکرده ایم.

حاجی‌بابایی: می‌خواهم بگویم که اگر ما الان منابع بودجه را ببینیم یعنی ما اگر الان برای بازنشسته‌ها نگوئیم باید ۵۰ تا اضافه بشود مثلاً، خب فردا از کجا، آقای منظور ممکن است به ما بگوید آقا ما حرفی نداریم، شما پول معلم‌ها را بردارید و بدهید به بازنشسته‌ها یا پول مثلاً یارانه را بدهید به بازنشسته‌ها، ما باید جابجا کنیم، جابجایی هم خیلی امکان‌پذیر نیست؛ بنابراین در پیچیدگی منابع و مصارف آنقدر بالا است یک کسی که بودجه را بررسی می‌کند در مجلس یا می‌خواهیم مصوب کنیم باید مثل بقالی سرکوپه هر ساعت و هر دقیقه فروش و خرید و همه را باید یک جا با همدیگر ببینیم، اگر یک غفلت کنیم، یکبار می‌بینیم مثلاً صدتا مصوب شد، ما منابع آن را نداریم، یا منابع آن به جای دیگری رفته است و گیر پیدا می‌کنیم.

سؤال: آقای دکتر حاجی‌بابایی، با این بررسی‌هایی که الان انجام می‌دهید، اگر دولت اصلاحات اش را انجام بدهد، آن چیزهایی که باید اصلاح شود، فکر می‌کنید بودجه سال آینده تورمی است یا زیر تورمی است؟
حاجی‌بابایی: نه، ببینید، مجلس در یک نگاه مجلس این حرف‌ها را می‌زند، می‌گوید تطابق این بودجه با برنامه باید بیشتر شود، مثلاً دارم عرض می‌کنم، ما ناترازی انرژی مان را بالاخره چه زمانی می‌خواهیم حل کنیم، سیاست مان چه است، بالاخره این تبصره ۱۴ دیگر دارد می‌ترکد، ازبس بار آن کرده ایم، سال قبل اصلاً مجلس به آن دست نزد به آن و عیناً مصوب، شاید دوستان من مشکل اساسی دارند روی این قضیه.

سؤال: آقای دکتر منظور، ناترازی انرژی را بفرمایید.
منظور: همانطور که گفتیم دو مسئله را من باید جواب بدهم، یک اینکه در مورد منابع، ما اینطور نیست که بیاییم ببینیم مصرف مان چقدر است و برای آن منابع بتراشیم، اصلاً اینطوری نیست، برعکس است خود روش شناسی مجلس و قانون به ما می‌گوید بین چقدر درآمد قابل تحقق است بعد در سقف درآمدها برو و هزینه درست کن، والا ما باید برویم از جیب مردم برداریم، ما نمی‌خواهیم دست در جیب مردم کنیم، ما نمی‌خواهیم تورم ایجاد کنیم، اگر ما درآمد واهی بتراشیم، موهومی بتراشیم، کما اینکه در سال‌های قبل کرده اند، بعد باید برویم سراغ بانک مرکزی، پایه پولی را بالا ببریم، مردم باید تورم آن را پرداخت کنند، آیا مردم راضی هستند ما از جیب آن‌ها برداریم، آیا مجلس راضی است ما از جیب مردم برداریم، اصلاً مالیات تورمی آفت بودجه ریزی کشور است، حضرت آقا فرمودند، ام المصائب کشور، کسری بودجه است، ما برای اینکه کسری بودجه را برطرف کنیم، درآمدها را کاملاً واقعی دیده ایم و در سقف ظرفیتی که کشور می‌تواند تأمین کند. پس بنابراین ما اول درآمدها را گفتیم، مجلس محترم می‌آید می‌گوید این درآمد کم است، به این دلایل باید زیاد شود، خب زیاد می‌کنیم، نه این درآمد زیاد است، به این دلیل باید کم کنیم، ما اصلاً اینجا نمی‌خواهیم وارد هزینه بشویم، این تفاوت راهبردی بین نگاه ما و مجلس در رسیدگی به لایحه بوده است.

سؤال: ناترازی انرژی را بفرمایید.
منظور: ناترازی انرژی، فرمایشی که آقای دکتر حاجی‌بابایی و برخی از نمایندگان می‌کنند، رفع ناترازی انرژی از نظر آقایان یعنی بالا بردن قیمت انرژی، ناترازی را چطوری می‌خواهیم رفع کنیم، یعنی باید قیمت بنزین را بالا ببریم، مردم کم مصرف کنند، قیمت برق را بالا ببریم، مردم کم مصرف کنند، پشت فرمایشات آقایان بالا بردن قیمت انرژی است دولت فعلاً بنایی برای اینکه اصلاح قیمت انرژی بکند، ندارد. ما منابع هدفمندی را صرفاً براساس رشد مصرف دیده ایم و رشدی که ما دیده ایم بدون افزایش قیمت است.

سؤال: آقای دکتر حاجی‌بابایی، ایراد بعدی را بفرمایید.

حاجی‌بابایی: بالا بردن قیمت را ما می‌گوییم دولت چطور مملکت را اداره کند، شما یک تبصره ۱۴ را بنده سال ۱۳۹۶ درست کردیم، آن موقع ما این را گفتیم که ۸۷ هزار میلیارد تومان پول در آن است و خرج دولت هم ۴۳ و ۵۰۰ بود، ۸۷ درآمد، ۴۳ و ۵۰۰ هم خرج، الان چه است، الان در سال ۱۴۰۳ پیش بینی ۷۵۸ همت هزینه است، هزینه، اما درآمدش چقدر است، ۵۰۰ تا، حالا مرکز پژوهش‌ها گفته است ۶۰۰ تا که من آن را قبول می‌کنم. حداقل ۱۶۰ تا کسری دارد، این را چه طوری می‌خواهیم تراز کنیم، ما دو سال قبل بنزین صادر می‌کردیم، الان بنزین وارد می‌کنیم، این‌ها را حل کنیم، نه می‌خواهیم گران کنیم. من می‌خواهم بگویم دولت در این بودجه سال ۱۴۰۳ کدام کار مهم را تصمیم گرفته است که یک تحولی ایجاد کند؟ منظور: ما اعتقاد داریم ابتدا اصلاحات غیرقیمتی را باید انجام بدهیم. اصلاحات غیرقیمتی را ما برای آن ۵۰ برنامه دیده ایم که در سال آینده همه این‌ها را در چارچوب برنامه و تکالیفی که ما در فصل بهینه سازی مصرف انرژی دیده ایم، این‌ها را اجرا خواهیم کرد. پس بنابراین از نظر ما اولویت با اصلاحات فرآیندی، اصلاحات غیرقیمتی است، اگر لازم باشد جایی قیمت تغییر کند، حتماً باید منافع آن به خود مردم برگردد؛ بنابراین ما اعتقاد داریم که آن چه که الان در هدمندی داده ایم ترازمند است و می‌توانیم با این تراز هزینه‌ها را متناسب با این‌ها ما انجام می‌دهیم یعنی نمی‌توانیم بیاییم درآمد واهی بتراشیم و بعد این را به قیمت‌ها و افزایش قیمت‌ها تبدیل کنیم. هدف ما در سال آینده کنترل تورم است و ما مکلف هستیم تا پایان برنامه تورم را تک رقمی کنیم. هرگونه اقدام تورمی را ما قطعاً در دولت از آن اجتناب می‌کنیم.

سؤال: اگر هزینه درست کنیم منابع آن پایدار نباشد، مطمئناً می‌شود تورم، مجلس موافق است؟

حاجی‌بابایی: ببینید، من یک نکته را عرض کنم، چون آقای دکتر فرمودند آقایان دنبال این هستند که گران کنند، من از مجلس دارم دفاع می‌کنم، وگرنه اینجوری جسارت نمی‌کنم. سؤال این است، ما الان خوش بینانه، چون دیگر پیش آمد می‌گوییم، خوش بینانه حدود ۴۰۰ همت سال آینده بودجه ما کسری دارد، اگر هم خواستید ریال به ریال من حساب می‌کنم.

منظور: آقای دکتر ما که هزینه تعریف نکرده ایم که شما الان کسری درمی‌آورید، ما درآمد تعریف کرده ایم، هزینه‌ها را در سقف درآمد می‌دهیم و قطعاً کسری را کنترل می‌کنیم.

حاجی‌بابایی: چون امروز رئیس محترم مجلس هم فرمودند ناترازی انرژی و الان به تفصیل شما در ناترازی یعنی گران کردن، ما طرفدار مردم هستیم، ما می‌خواهیم ارزان شود. سؤال من این است، ما ۴۰۰ همت کسری داریم، این‌ها غصه ما است.

منظور: کسری نداریم. این ادعای شما است.

حاجی‌بابایی: ادعای من نیست.

منظور: ما درآمدها را به شما داده ایم، مصارف را هم در حد درآمدها می‌دهیم، هیچگونه کسری هم نخواهیم داشت.

حاجی‌بابایی: عرض می‌کنم، تبصره ۱۴، امسال ۶۵۰ تا است، هشت ساله ۱۲۵ تا کسری دارد، هشت ماهه ۸۲۵ تا کسری دارد، دیگر گزارش رسمی وزیر اقتصاد است.

منظور: بخش بزرگی از درآمدهایش هنوز تحقق پیدا نکرده است، ما الان ۹۱ همت فقط از صنایع شیمیایی و فولادی طلبکار هستیم.

حاجی‌بابایی: سال گذشته هم همینطور بوده است.

منظور: نخیر اینطوری نیست.

حاجی‌بابایی: سال گذشته هم همین بوده است. من می‌خواهم عرض کنم، شما هم خوب دقت کنید، ۱۲۵ تا کسری دارد، پیش بینی ما این است که حدود ۲۰۰ تا کسری دارد.

منظور: اگر باشد که ما الان نباید اجرا می‌کردیم، ما الان چه جوری اجرا کردیم؟

حاجی‌بابایی: یک نمونه بگویم، شما ۱۶۰ همت گندم را پول اش را از کجا آورده اید و داده اید، به ما بگویید. ما ۵۲ پیش بینی کرده بودیم، بیشتر هم نبود، صد تای آن از کجا بود؟

منظور: شما منابع و مصارف را درست ندیده بودید، ما را گرفتار کردید، شما در بودجه کلاً ۵۸ تا برای گندم دیده بودید، فرموده بودید.

حاجی‌بابایی: خودتان دیده بودید ما دست نزدیم.

منظور: بالاخره آنکه شما مصوب کردید و به ما دادید این بوده است دیگر.

حاجی‌بابایی: باور کنید اگر ما یک ریال گندم را تغییر دادیم.

سؤال: نکته‌ای که است اینکه هم دولت و هم مجلس، نگاه و پشتیبانی از مردم است، مطمئناً نگاه مجلس به نفع مردم . . .

حاجی‌بابایی: ببینید آن اگر آن ۴۰۰ تا را خواستید من ریال به ریال برگه را هم کنار می‌گذارم و از حفظ می‌گویم. من می‌خواهم بگویم که من خودم باید دولت را کمک کنم در این رابطه. من می‌خواهم بگویم که ۴۰۰ تا کسری داریم، اصلاً ما عیناً بودجه را مصوب می‌کنیم می‌دهیم به شما، هیچ دست نمی‌زنیم؟

منظور: این فرضیه غلط است آقای دکتر، ما کسری نداریم.

حاجی‌بابایی: اگر نداریم اصلاً یک جلسه‌ای بگذاریم روی کسری.

منظور: عیبی ندارد، فردا اینجا بیاوید جلسه بگذاریم ما در رابطه با کسری‌ها با ایشان بحث کنیم.

حاجی‌بابایی: عرض کنم ما الان با این روند برای سال آینده آن طرح مان چه است که یک تحولی در منابع ایجاد کنیم.

منظور: حتماً افزایش قیمت است.

حاجی‌بابایی: منابع را ما باید افزایش بدهیم یا شما؟ در مجلس ما افزایش بدهیم؟

منظور: ما افزایش قیمت بدهیم، خب، نمی‌کنیم این کار را.

حاجی‌بابایی: من می‌خواهم بگویم که این بودجه ۲ هزار و ۴۶۰ تا است، درست است، ۲ هزار و ۴۶۰ تا هم برای آن هزینه دیده اید، درست است، غیر از

این است، آیا شما ۲ هزار و ۴۶۰ تا قطعاً تحقق پیدا می‌کند؟

منظور: بله، ما مطمئن هستیم این ۲ هزار و ۴۶۰ تا تحقق پیدا می‌کند.

حاجی‌بابایی: این را هم مطمئن هستید؟

منظور: بله.

حاجی‌بابایی: برای سال ۱۴۰۲ شما هم تحقق پیدا می‌کند؟

منظور: ۱۴۰۲ نخیر، چون پیش‌برآوردی شده بود.

حاجی‌بابایی: خب، اینکه من و شما داریم اینجا حرف می‌زنیم شاید هزاران نفر آدمی که سر درمی‌آورند از این کار دارند ما را گوش می‌کنند، شک نکن، شما اوراق تان، درآمد واقعاً همین اوراق؟
منظور: این اوراق برای بازپرداخت اوراق سال ۱۴۰۱ و سال ۱۴۰۰ است.
حاجی‌بابایی: این درآمد است؟

منظور: نه، استمهال بدهی‌هایی است که سال‌های قبل شما تصویب کرده اید، ما یک ریال از اوراق برای درآمد سال بعد که نخواستیم ایم و نداریم، خود مرکز پژوهش‌ها در مجلس ببینید گزارش آن می‌گوید که خالص درآمد حاصل از اوراق برای دولت صفر است.
حاجی‌بابایی: در زمان حاضر البته گفتم ۶۲۲ همت ما بدهی اوراق داریم. این ۶۲۲ تا را چه طرحی برای آن داریم در آینده؟
منظور: ان‌شاءالله کمک کنید منابع درآمدی کشور پایدار بشود، ما بتوانیم از منابع پایدار اوراق سال‌های قبل را بازپرداخت کنیم. برای سال آینده منابع ما در حدی است که بتوانیم هزینه‌های جاری و هزینه‌های تملک مان را اجرا کنیم، اوراق را هم استمهال می‌کنیم برای یک سال دیگر.
حاجی‌بابایی: ما هدف مان کمک به دولت است برای خدمت به مردم واقعاً. خود بنده که حتماً اینجوری فکر می‌کنم دوستان ما هم همین هستند. ما تمام توان مان را به کار می‌گیریم تا دولت بتواند موفق شود. خود دکتر هم می‌دانند من در مجلس تمام توان خودم را به کار گرفته‌ام.
منظور: ما در حسن نیت آقای دکتر هیچ تردیدی نداریم.

حاجی‌بابایی: ولی واقعاً دل مان هم می‌سوزد، یعنی من نمی‌توانم تحمل کنم، من در مجلس گفتم همه این را بدانند، من اگر یک روز برای حفظ نظام و معیشت مردم لازم باشد، ساختمان مجلس شورای اسلامی را بفروشیم و ببریم در اموال و برویم در خاک بنشینیم، این می‌ارزد. ما که نمی‌توانیم با مردم تعارف کنیم، آقا نمی‌تواند با ۹ میلیون و ۱۰ میلیون صبح نان بخرد، این را ما تعارف کنیم، شما هم از من دلسوزتر هستید، ما اینجا دولت و مجلس یکی هستیم، هر دو هم توافق کرده ایم روی قضیه، چون توافق کرده ایم دارم می‌گویم، واقعاً ایشان مردانه آمده اند پای میدان و کمک کردیم، ما همه باید مردم را راضی کنیم، راهی هم به جز این نداریم، منابع ما هم محدود است. پس ما باید در رابطه با منابع طرح جدید بیندازیم، یک طرح جدید داشته باشیم، این طرح جدید را کسی شک نمی‌کند، مجلس قطعاً از دولت حمایت خواهد کرد، وظیفه اش است که حمایت کند.

منظور: درآمدهایی که ما پیشنهاد کرده ایم، مشخص است، جزئیات و محاسبات آن را هم داده ایم. اگر مجلس محترم هر منبع دیگری پیشنهاد کند که ما بتواند محقق کنیم، ما دست همه عزیزان را می‌بوسیم. یعنی اگر ما بتوانیم منبع خلق کنیم، حتماً می‌توانیم مصارف مان را هم متناسب با آن افزایش بدهیم، ولی ما نمی‌توانیم مصارفی را تعریف کنیم که قطعی شود، منابع آن تحقق پیدا نکند و ما مجبور شویم به روش‌های تورمی آن را اداره کنیم، آنجا بشود که یک کسی که ۱۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرد بگوید که من دیگر با این ۱۰ میلیون تومان نمی‌توانم زندگی کنم. بالاخره دو سال پیش مردم با ۱۰ میلیون تومان زندگی خوبی داشتند الان بخاطر تورمی که در جامعه ایجاد شده است که عمدتاً برمی‌گردد به ناترازی‌ها و به ویژه ناترازی بودجه ای، مردم تحت مضیقه هستند. ما می‌خواهیم این تجربه در ۱۴۰۳ ان‌شاءالله تکرار نشود ما می‌خواهیم به مردم پیام بدهیم، یک بازار باثبات، تورم پایین، زندگی و معیشت مناسب، دولت هم تمام سیاست‌های حمایتی خودش را برای کم درآمدها استفاده می‌کند، ما با کالابری، با پرداخت یارانه، با معافیت‌های مالیاتی، حتماً از اقشار ضعیف جامعه را حمایت می‌کنیم، وظیفه ماست که حمایت کنیم.

حاجی‌بابایی: به هر حال خدمت آقای دکتر عرض کردم، واقعاً ما نماینده مردم هستیم، ما هزینه می‌خواهیم، شما دولت هستید، منابع باید بیاورید، ما اگر ما منابع بگوییم، می‌گویند موهوم است، منابع بگوییم می‌گویند ممکن است می‌خواهید گرانی به وجود بیاورید، من واقعاً اگر دارم می‌گویم با اخلاص گفتم، واقعاً باید یک طرح نویی درانداخت.